

Izjava o politici EUPeace Alliancea o europskim vrijednostima i akademskoj slobodi

Akademsko sloboda je pod pritiskom diljem Europe i šire. U vremenima rastućeg populizma, rastuće društvene polarizacije i izazova demokratskim institucijama akademsko sloboda predstavlja jedan od temelja europskih vrijednosti. Duboko ukorijenjena u društveno tkivo europskih visokoškolskih ustanova, ona je i preduvjet za znanstveni napredak i jamstvo demokratske otpornosti. EUPeace alijansa ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu predanost akademskoj slobodi, kako je utvrđeno u članku 13. Povelje o temeljnim pravima Europske unije i Rimskom ministarskom priopćenju (2020.) o Europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA).

Europska unija prepoznaje akademsku slobodu ne samo kao temeljno pravo nego i kao strateški resurs za zaštitu institucionalne autonomije, poticanje inovacija i održavanje otvorene i sigurne međunarodne suradnje. Akademsko sloboda ključna je za spremnost i konkurentnost Europe iz nekoliko međusobno povezanih razloga. Ona podupire sposobnost sveučilišta da stvaraju znanje, potiču inovacije i razvijaju demokratske i kritičke vještine potrebne za odgovor na sadašnje i buduće izazove – te za izgradnju prosperitetne i otporne Europe.

U svojoj Europskoj strategiji za sveučilišta Europska komisija stavlja akademsku slobodu u središte svih politika visokog obrazovanja na razini EU-a i unutar Bolonjskog procesa. Potvrđuje potrebu zaštite institucionalne autonomije i akademskog integriteta u cijelom europskom prostoru visokog obrazovanja.

U preporuci Europskog vijeća o atraktivnim i održivim karijerama u visokom obrazovanju, ministri obrazovanja EU-a usvojili su zaključke u kojima se naglašavaju akademsko sloboda i sloboda znanstvenog istraživanja kao temelji europske strateške autonomije i konkurentnosti.

Sveučilišne alijanse igraju vitalnu ulogu u zaštiti, njegovanju i promicanju europskih vrijednosti: ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Ove vrijednosti nisu apstraktni ideali, one se provode i postaju trajne kroz nastavu, istraživanje, javni angažman i akademsku suradnju.

Kao Alijansa devet sveučilišta u sedam zemalja EUPeace primjer je potencijala visokoškolskih ustanova da premoste podjele i potiču međusobno razumijevanje. Potaknuti idejom i obnovljenim Starim mostom u Mostaru – simbolom u našem logotipu – dijalog, suradnju i kritičko razmišljanje shvaćamo kao ključne alate za izgradnju kohezivnih, demokratskih i uključivih društava.

EUPeace ponovno potvrđuje da su akademsko sloboda i institucionalna autonomija načela o kojima se ne može pregovarati. Ona osiguravaju da se znanje stvara, širi i o njemu raspravlja bez političkog

uplitanja ili ideoloških ograničenja. Nijedna znanstvena istina ne može se nametnuti bez rasprave, dokaza i međusobnog ispitivanja. Ograničavanje akademske slobode znači potkopavanje demokratskog tkiva same Europe.

EUPeace je posvećen ovoj misiji kroz transformativne inicijative poput europskog puta, vodeće komponente našeg obrazovnog programa. Europski put pruža studentima na preddiplomskoj i diplomskoj razini sveobuhvatno, interdisciplinarno i praktično usmjereno obrazovanje. Bavi se europskim i globalnim izazovima kroz ciljani razvoj međukulturalnih i jezičnih kompetencija, mogućnosti mobilnosti i suradnje diljem EUPeace alijanse, priznate kroz certifikaciju, te iskustva učenja relevantna za karijeru prilagođena današnjim i sutrašnjim društvenim potrebama.

Ova inicijativa utjelovljuje viziju europskih sveučilišta kao prostora transnacionalne solidarnosti i sukreacije. Omogućuje studentima da uče jedni s drugima i jedni od drugih prelazeći granice država i gradeći zajedničko razumijevanje europske raznolikosti i njezinih zajedničkih vrijednosti. Jednostavno provodi akademsku slobodu i europske vrijednosti u praksu.

U vrijeme kada se od sveučilišta traži da brane demokraciju, EUPeace prihvaća svoju javnu misiju: promicanje građanskog angažmana, intelektualne otvorenosti i društvene odgovornosti. Vjerujemo da je uključivo i kritičko obrazovanje najmoćniji alat protiv autoritarizma i isključenosti. Naša Alijansa potiče okružja u kojima se različite perspektive mogu artikulirati, raspravljati i razumjeti – a ne ušutkavati.

O organizaciji EUPeace

EUPeace je Europsko sveučilište za mir, pravdu i uključiva društva.

Naša je misija pružiti budućim građanima vještine, znanje i iskustvo za njegovanje mira, pravde i uključivih društava. Izričito se obraćamo svim znanostima i područjima, od humanističkih i društvenih do prirodnih i bioloških znanosti, kao i inženjerstva, a inspirirani smo obnovljenim mostom u Mostaru – simbolom u našem logotipu – kao dokazom kako dijalog može prevladati sukob.

Philipps-Universität Marburg		Sveučilište u Marburgu
Justus-Liebig-Universität Gießen		Sveučilište Justus Liebig Giessen
Université de Limoges		Sveučilište Limoges
Università della Calabria		Sveučilište u Kalabriji
Universidad Pontificia Comillas		Papinsko sveučilište Comillas
Západočeská univerzita v Plzni		Sveučilište Zapadne Češke u Pilsenu
Sveučilište u Mostaru		Sveučilište u Mostaru
Çukurova Üniversitesi		Sveučilište Çukurova
Univerzitet u Sarajevu		Univerzitet u Sarajevu

Za više informacija obratite se Alexandreu Wipfu, glavnom tajniku EUPeacea na info@eupeace.eu

Co-funded by
the European Union

Financirano od strane Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su, međutim, isključivo stavovi autora/autorica i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu biti odgovorni za njih.